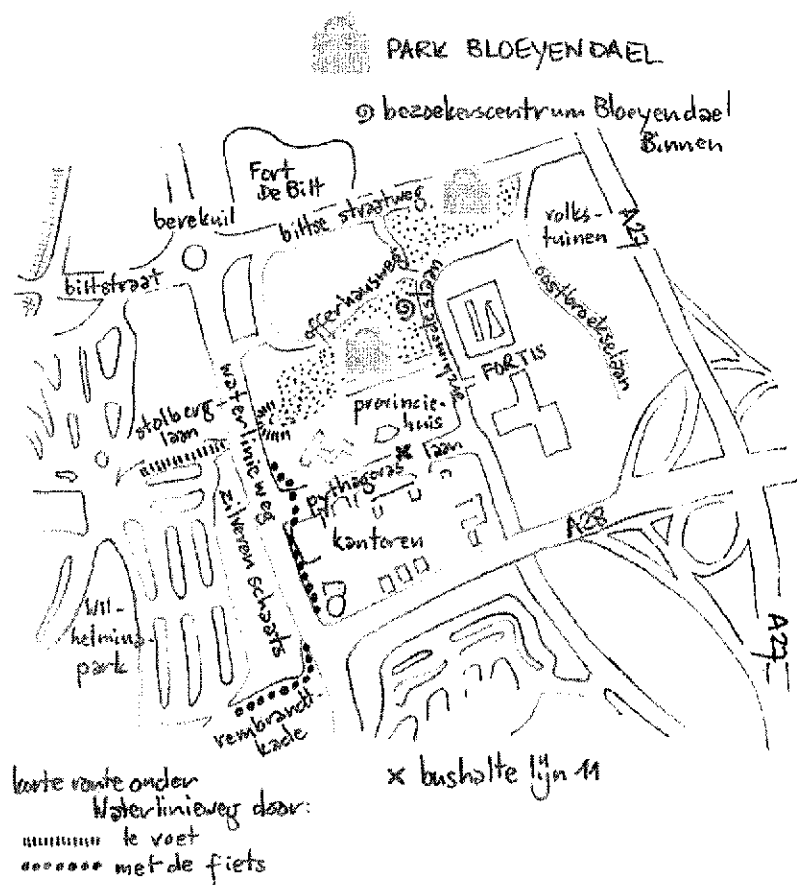

Stichting Bloeyendael

Postbus 85017, 3508 AA Utrecht
tel. 030 – 251 13 86 Postbank 344 66 50

Bent u geïnteresseerd in werk als vrijwilliger in natuurpark Bloeyendael (snoeihout slepen in februari, hooien in de zomer, beheer van de graanakker, vuilrapen, nestkastbeheer, e.d.) dan wel in andere werkzaamheden (o.a. postbezorging)? Mail ons voor inlichtingen wimloos.bloey@casema.nl of bel 030 / 2511 386. Meer informatie op onze website www.bloeyendael.nl.

INFORMATIEBULLETIN 2008 / NR 1

Bollen en pollen

We hopen dat u in 2008 weer in goede gezondheid kunt genieten van Park Bloeyendael! De Stichting Bloeyendael is voortvarend begonnen met drie kennismakingsgesprekken: onze nieuwe burgemeester, de nieuwe gebiedsbeheerder van de gemeente, en de vertegenwoordigers van kantorenpark Rijnsweerd Noord. Voorts hadden we een drukbezochte nieuwjaarsreceptie met onze vrijwilligers en hebben we al weer twee zaterdagdagen snoeihout uit het park geslept. Daarbij moesten we goed opletten om de uitkomende bolgewasjes niet te beschadigen. Het is inmiddels goed te zien dat vorig najaar veel bollen zijn gepoot. Maar ook de bomen zijn goed begonnen: tijdens het slepen kwam menig felgele wolk met stuifmeel vrij!

Vorige keer vroegen wij uw aandacht voor onze donateursactie. Wij hebben inmiddels 40 nieuwe donateurs mogen begroeten en danken u hartelijk voor dit resultaat! Met nog enkele aanvullende acties hopen wij dit aantal nog wat te kunnen uitbreiden.

Tot slot melden we graag dat wij een nieuw bestuurslid hebben verwelkomd. Wim Loos bekleedt vanaf 1 januari de positie van secretaris. De afgelopen 7 jaar heeft Nora de Groen deze functie vervuld, waarvoor wij haar zeer erkentelijk zijn. Gelukkig blijft Nora bestuurslid en zal ze zich bezig blijven houden met de organisatie van de open dagen en de redactie van het bulletin.

Over diverse zaken die hierboven zijn aangestipt, treft u elders in dit bulletin meer informatie. Graag attenderen wij u daarbij nog op het jaarprogramma 2008. (TR)

FEBRUARI 2008

Welkom aan Wim Loos, de nieuwe secretaris

Mag ik mij even voorstellen, ik ben Wim Loos. Zoals u al heeft kunnen lezen ben ik sinds 1 januari secretaris van de stichting. Mijn vrouw Riet en ik zijn al aan het eind van de jaren 70, als IVN-natuurgids betrokken geweest bij de parken Bloeyendael en de Voorveldse Polder, waar we hebben meegewerkt aan het tot stand komen van Natuurpadboekjes. In 1981 heb ik voor zoals dat toen heette, Stichting Stadsontspanning, een aantal publiekswandelingen gehouden. De afgelopen jaren hebben we in het paviljoen workshops gegeven voor onder andere de vereniging Groei & Bloei.

Als lid van wijkraad Oost ben ik weer in contact gekomen met Bloeyendael en het vrijwilligerswerk.

Ik heb er veel zin in om samen met het bestuur en de vrijwilligers het park de komende jaren verder te helpen ontwikkelen.

Ook voor u als donateur of vrijwilliger bestaat er de mogelijkheid om tegen geringe kosten mee te doen aan workshops, die Riet en ik organiseren, om tuingerelateerde producten te maken. In het paviljoen ligt een boekje met de mogelijkheden.

Nogmaals graag tot ziens in Bloeyendael. (WL)

Contacten met de bedrijven

Na eerdere contacten met afzonderlijke bedrijven uit Rijnsweerd Noord, hebben wij onlangs gesproken met een vijftal vertegenwoordigers van eigenaren en gebruikers van de kantoren. Dat was een plezierig gesprek. Men beschouwt Park Bloeyendael als een belangrijk pluspunt voor het kantorencomplex en zou graag zien dat dit beter wordt benut. Tussen de kantoren wil men een betere groenstructuur en verder een netwerk van paden die naar Bloeyendael leiden. Over de doodse betonnen gracht langs de Euclideslaan was men terecht niet erg te spreken en al helemaal niet over het plan van de gemeente om een deel van de 'groene zee' te gaan bebouwen (zie ook elders in dit bulletin). Allemaal zaken waar we het roerend over

eens waren. Op ons plan voor een wandelpad tussen de verdedigingswal en het nieuwe glazen kantoorgebouw aan de Waterlinieweg werd dan ook enthousiast gereageerd. Ook onze suggestie voor een bedrijfsdonateurschap werd welwillend ontvangen, zij het dat er voorkeur is om het geld te steken in de groenstructuur in het bedrijvenpark zelf. Wij kunnen ons dat voorstellen, maar hebben geopperd dat je het ene kunt doen en het andere niet laten. Met goed wederzijds begrip voor het belang van de twee partijen, was het in elk geval duidelijk dat we op een fors aantal punten samen kunnen optrekken. Deze contacten krijgen zeker een vervolg. (TR)

Fortis en Provincie denken na

Buurman Fortis heeft besloten om voortaan klimaatneutraal te gaan bankieren. Wij zijn hier enthousiast over en zien reikhalzend uit naar stimulering van openbaar vervoer en dus minder parkeeroverlast, en vergroening van het Fortis complex in Rijnsweerd. CO₂ compenseren kan toch het beste beginnen in je eigen tuin. Het is nog maar de vraag of we in Bloeyendael veel van dit loffelijke streven zullen merken. Immers, in navolging van vele andere multinationals, heeft nu ook Fortis besloten zijn hoofdkwartier naar Amsterdam te verhuizen. Het is echter nog niet duidelijk wat er gebeurt met het enorme complex in Rijnsweerd. Blijft het in gebruik voor decentrale diensten van Fortis? Wordt een deel of misschien wel het gehele complex afgestoten? Wij zijn benieuwd en feliciteren onze hoofdstad vast met een nieuw klimaatneutraal gebouw.

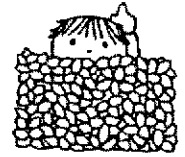
De Provincie Utrecht had al eerder plannen gemaakt om juist te gaan uitbreiden: een nieuwe torenflat erbij en de kennelijk niet meer goed functionerende laagbouw deels afbreken. Wij zouden het verdwijnen van deze 'sterren' zeer betreuren en hebben wel ideeën voor andere gebruiksdoelen (zie elders in dit bulletin). Vers van de pers is het bericht dat de provincie het nieuwbouwplan onlangs heeft stilgelegd. Men gaat zich opnieuw oriënteren over een te volgen koers en alles staat weer open voor discussie. Wij vinden dit een verstandig besluit. Graag nodigen we Provincie en Fortis uit in ons paviljoen voor uitwisseling van ideeën bij een lekker kopje thee. (TR)

Kinderdagverblijf in Rijnsweerd Noord?

Tussen de kantoren nabij Bloeyendael komt een kinderdagverblijf, althans dat is het plan van de gemeente Utrecht. Wij hebben natuurlijk niets tegen een kinderdagverblijf, maar wel tegen de locatie. Het zou namelijk moeten komen midden op de 'groene zee'. Dit is een open gebied aan weerszijden van de Newtonlaan waar als een natuurlijk kunstwerk een golvend grasveld is aangelegd met daarop Christusdoorns. Toen er meer kantoren werden gebouwd bij de aanleg van Rijnsweerd Noord dan aanvankelijk gepland, heeft de gemeente beloofd hoogwaardig groen tussen de kantoren aan te leggen. Daar is de 'groene zee' uit voortgekomen, overigens op sterk vervuilde ondergrond, afgedekt met een kleilaag. De gemeente lijkt haar belofte te zijn vergeten en wil de groene zee nu deels laten bebouwen. Geen goed idee dus.

Wij hebben een veel beter idee: vang de kinderen op in de laagbouw van het provinciehuis! Deze zogenaamde 'sterren' staan op de nominatie om te worden gesloopt. Terwijl ze een prachtige menselijke maat hebben en een mooi geheel vormen met de provincietuin die naadloos overgaat in park Bloeyendael! Afbraak van de 'sterren' zou getuigen van weinig cultuurbesef. Dit eigennuttige bouwwerk is typisch voor de bouwstijl in de jaren 70 van de vorige eeuw. Onpersoonlijke betonnen, glazen en stalen kantoorkolossen staan er toch al genoeg in Rijnsweerd, zou je zo zeggen. Als kantoorpand zijn de 'sterren' misschien niet meer optimaal, maar voor kinderopvang zijn er weinig betere locaties te vinden. Kunnen kinderen nog eens kennis maken met speelse bouw en met een echte wilde tuin. (TR)

Dunnen van de rij grauwe abelen

(*Populus x canescens* 'Robusta')

In het westelijk deel van Bloeyendael staan tegenover de achteringang van het provinciekantoor 14 populieren van de 'Robusta' kloon. Deze kloon is geselecteerd als houtproducent. Het is een snelgroeiende boom, die vaak al op dertigjarige leeftijd kaprijp is. In principe kan de boom wel ouder worden, maar wanneer de takken te zwaar worden is er kans op takbreuk, zelfs van gezonde takken. Dit geldt des te meer wanneer takken door gebrek aan licht meer horizontaal gaan groeien. Veel houtproductie wil nog niet zeggen dat het hout (takken) sterker is. Het tegendeel is het geval. De grote bomen staan vrij dicht op elkaar. Om te voorkomen dat de bomen allemaal verzwakken heeft de gemeente op verzoek van de stichting een velvergunning aangevraagd voor vijf populieren die om en om in de rij staan. De overblijvende bomen krijgen zodoende meer licht en groeiruimte en de takken zullen minder snel horizontaal gaan uitgroeien. Hiermee proberen wij te bereiken dat de bomen die nu circa 35 jaar oud zijn nog ten minste 10 jaar meegaan. Het is de bedoeling dat de bomen nog voor het vogelbroedseizoen worden geveld. Of dit gaat lukken is nog niet zeker. Dit stukje is bedoeld om u niet al te zeer te laten schrikken tijdens uw wandeling door Bloeyendael en om begrip te kweken voor de ingreep, die uiteindelijk bedoeld is om een aantal mooie en grote bomen voor langere tijd te behouden. (TdR)

Word donateur van de Stichting Bloeyendael ! Wie (minimaal) 12 Euro stort op Postbankrekening 344 6650 t.n.v. Stichting Bloeyendael in Utrecht onder vermelding van 'nieuwe donateur' ontvangt een informatiepakket. Donateurs ontvangen een aantal keren per jaar informatie over het park en de omgeving. Nog eenvoudiger gaat het als u zich aanmeldt via onze website www.bloeyendael.nl. Op die manier hebben wij ook meteen uw adresgegevens.

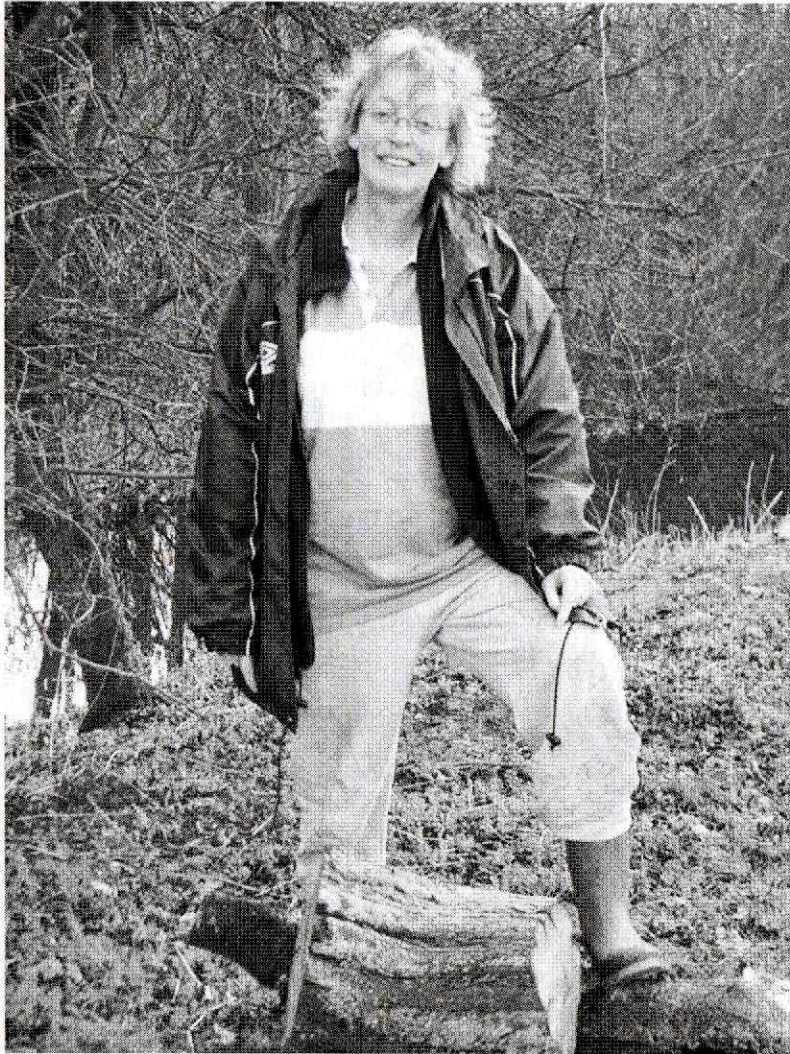
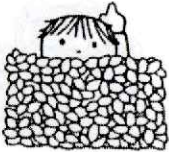
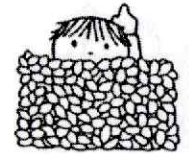

foto: Ton Rennen

Vrijwilliger in beeld: Eke Wielstra

De herinnering aan afgelopen zaterdag is nog vers: lekker met z'n vijftien takken slepen in Bloeyendael. De door gemeentewerkers afgezaagde takken worden deze keer niet gebruikt om er rillen (walletjes) van takkenbossen van te maken, maar ze gaan naar de houtversnipperaar, die in een hoek van het park staat opgesteld. En enkele mooie stevige takken van de schietwilg met ongeschonden toppen worden door onze beheerder van Bloeyendael, Theo de Ronde, op een paar geschikte plekken rechttop in de grond gezet. Die lopen vanzelf wel weer uit.

Het werk in Bloeyendael kan Eke eigenlijk niet ruig genoeg zijn. Ze houdt ervan de handen uit de mouwen te steken en om zelfs in de modder te staan als het moet. Lekker moe worden en afzien vindt ze ook fijn. Het vormt een welkome afwisseling met haar kantoorbaan bij de informatieafdeling van het CNV.

Eke helpt misschien wel tien keer per jaar mee in Bloeyendael, eigenlijk het hele jaar rond. Takken slepen in de winter, rotzooi weghalen met vuilniszakken en prikkers, wegschoffelen van de net opgekomen reuzebereklaauw in de lente, hooien in de zomer en bollen planten in de herfst. Het leukst vindt ze de zomeravonden als er van 7 tot 9 uur tot in de schemering wordt gehooid.

Eke deed vroeger al vrijwilligerswerk bij het IVN. Ze ging dan hele dagen op stap naar natuurgebieden ver buiten de stad om daar bijvoorbeeld heide te plaggen. Bloeyendael kent ze al toen het eind zeventiger jaren werd aangelegd. Vrijwilligerswerk in het park doet ze nu zo'n twintig jaar. Ze vindt Bloeyendael nog steeds een fantastische plek, maar in de omgeving is wel veel groen verloren gegaan: het enorme Fortiskantoor, de hoge provincietoren en natuurlijk de busbaan die stukjes van het park heeft afgeknabbeld.

Eke woont op het voormalige terrein van het Antoniusziekenhuis. Als ze naar Bloeyendael wandelt, gaat ze via de Rembrandtkade onder het viaduct van de Waterlinieweg door. Je komt dan eerst bij een stukje van het park direct tegen het provinciekantoor aan dat maar weinig mensen kennen. In april/mei bloeien er mooie beemdooievaarsbekjes en daar kan Eke enorm van genieten. Ze verheugt zich alweer op de lente. (RB)

foto: Laurens van Leeuwen

De fuut (Podiceps cristatus)

Deze opvallende zoetwatervogel laat zich de laatste jaren wat vaker zien in Bloeyendael. Ook kan men regelmatig een broedend paar aantreffen. Voor het drijvende nest worden waterplanten gebruikt en het nest wordt vastgemaakt aan bijvoorbeeld in het water hangende takken. Dit jaar op onze takkenwerkdag van 26 januari zat het mannetje al te broeden op ten minste drie eieren. Ook vorig jaar was er een zo extreem vroeg broedend futenpaar in het park. Maar op een dag waren de eieren en vogels plotseling verdwenen. Naar het zich liet aanzien een verstoring door een loslopende (zwemmende) hond. De fuut vertoont in de paartijd interessante baltsrituelen en het meevaren van de jongen op de rug van de beide ouders vertedert menigeen. Wanneer de jongen wat ouder zijn, ziet men de ouders niet steeds samen. Elke ouder heeft dan een of meer jongen bij zich en voert de jongen. Meer informatie op het Internet. (TdR)

<<http://www.vogelbescherming.nl/content.aspx?cid=366>>

JAARPROGRAMMA 2008 PUBLIEKSACTIVITEITEN

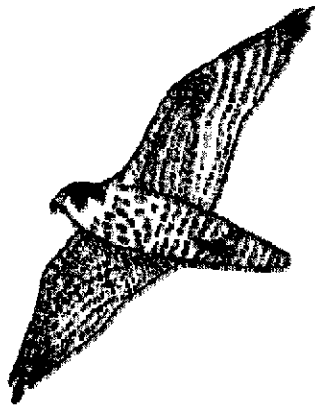
ACTIVITEIT	DATUM	TIJD
OPEN ZONDAG	zondag 13 april	13u – 17u
kleine klussenochtend: vuil rapen/schoonmaken en onderhoud gebouw, e.d.	zaterdag 26 april	9u45 – 13u
OPEN ZONDAG	zondag 11 mei (Pinksteren)	13u – 17u
Dag van het Park	zondag 25 mei	13 – 17u
OPEN DAG Imkerij Bloeyendael	zondag 1 juni	13u – 17u
OPEN ZONDAG	zondag 8 juni	13u – 17u
wijkmarkt Wittevrouwen (stand)	zaterdag 28 juni	10u – 16u
zomerhooien	zaterdag 5 juli	9u45 – 15u30
zomeravondhooien	dinsdag 8 juli	19u – 21u
zomeravondhooien	woensdag 9 juli	19u – 21u
zomeravondhooien	donderdag 10 juli	19u – 21u
zomerhooien	zaterdag 12 juli	9u45 – 15u30
afhalen van de graanakker	zaterdag 30 augustus	9u45 – 15u30
OPEN ZONDAG	zondag 14 september	13u – 17u
nazomerhooien	zaterdag 20 september	9u45 – 15u30
nazomerhooien	zaterdag 27 september	9u45 – 15u30
bloembollen poten	zaterdag 11 oktober	9u45 – 15u30
natuurwerkdag	zaterdag 1 november	9u45 – 15u30
paden vrijmaken van bladeren	zaterdag 29 november	9u45 – 15u30

De slechtvalk (Falco peregrinus)

Over de maximale vliegsnelheid van deze snelste vogelsoort ter wereld lopen de meningen uiteen van ruim 200 tot soms iets meer dan 300 km/uur! In Nederland is het een doortrekker en wintergast, maar nog steeds een schaarse broedvogel. Al meerdere jaren achtereenvolgend kan aan het einde van de winter en in het voorjaar de slechtvalk in Bloeyendael worden waargenomen. In het begin was het groot nieuws dat de krant haalde en veel spotters naar Bloeyendael lokte om zelf de bijzondere vogel te zien onder andere op het Fortis-gebouw. Hier hangt nu ook een nestkast om de vogel tot nestelen te verleiden. Zelf heb ik in het voorjaar 2007 eenmaal vanaf de wildakker een aanvalsdruk van de slechtvalk gezien van zuidwest richting noordoost en mij verwonderd over zijn techniek en snelheid. Enkele keren werden in Bloeyendael plukplaatsen met veren gevonden van duiven, een belangrijk prooidier van deze vogels (TdR)

Zie ook: <<http://www.vogelbescherming.nl/content.aspx?cid=424>>

in zijaanzicht

in bovenaanzicht

in duikvlucht

Stinseflora in Bloeyendael

De planten die tot de stinseflora worden gerekend zijn oorspronkelijk uitheemse soorten, die hier te lande vooral op buitenplaatsen, boerenhoven en vergelijkbare plaatsen werden aangeplant en die zich hebben weten te handhaven, verwilderd zijn en ingeburgerd. Het zijn meestal soorten met opvallende bloemen. De naam stinse is de benaming voor de verhogingen in het Friese land om boerderijen met mens en dier te beschermen tegen hoog water. Bloeyendael laat vooral in de maanden februari tot mei een rijke stinseflora zien. Het is de moeite waard om in die tijd minstens eenmaal in de drie weken een wandeling door het park te maken.

Hieronder volgt een lijstje van stinseplanten, die u in de opeenvolgende maanden in Bloeyendael kan aantreffen. Daarbij moet wel worden vermeld dat de laatste jaren de bloei soms wel drie of vier weken is vervroegd en de eerste soorten er al in januari te zien zijn! Een aantal soorten is kwetsbaar. Loop er dus niet heen, en ga ze zeker niet plukken. Meer uitgebreide informatie vindt u onder andere op de internetsite

<<http://www.tuinenlandgoedservice.nl/stinzenplanten.html>>

In februari: gewoon sneeuwkllokje; groot sneeuwkllokje; winteraconiet.

In maart: boerenkrokus; voorjaarskrokus.

In april: bosanemoon; bostulp; breed longkruid; gele anemoon; gevlekte aronskelk; holwortel; kievitbloem; oosterse sterhyacint; sneeuwroem; voorjaarshelmbloem.

In mei: daslook; dichtersnarcis; gewone vogelmelk; wilde narcis.

Geen stinseplanten, maar toch er wel even naar uitkijken: Lenteklokje (februari) en Zomerklokje (april).
(TdR)